

Uitwerking V.3

Opgave V.3.2

Toon aan met behulp van de definitie dat de functie $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ gegeven door

$$f(x) = 5x$$

uniform continu is.

UITWERKING:

Zij $\varepsilon > 0$ willekeurig. Neem $\delta = \varepsilon/5$. Dan is $\delta > 0$ en voor elke $x, y \in \mathbb{R}$ geldt: als $|x - y| < \delta$ dan

$$|f(x) - f(y)| = |5x - 5y| = 5|x - y| < 5\delta = 5 \frac{\varepsilon}{5} = \varepsilon.$$

Opgave V.3.3

Laat zien dat de functie $f: (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ gegeven door $f(x) = \frac{1}{x}$, niet uniform continu is.

UITWERKING:

Neem $\varepsilon = 1$. Kies $\delta > 0$ willekeurig. We zoeken $x, y \in (0, 1)$ zó dat $|x - y| < \delta$ en $|f(x) - f(y)| \geq \varepsilon$. Kies $N \geq 1$ zó dat $1/N < \delta$. Neem $x = \frac{1}{N+1}$ en $y = \frac{1}{N+2}$. Dan volgt

$$|x - y| = \left| \frac{1}{N+1} - \frac{1}{N+2} \right| = \frac{1}{(N+1)(N+2)} < \frac{1}{N} < \delta$$

en $|f(x) - f(y)| = |N+1 - (N+2)| = 1 = \varepsilon$.

Opgave V.3.5b

Laat $f, g: D \rightarrow \mathbb{R}$ uniform continu zijn. Toon aan: als f en g begrensd zijn, dan is fg uniform continu.

UITWERKING:

Omdat f en g begrensd zijn, bestaan $M > 0$ en $K > 0$ zó dat voor elke $x \in D$ geldt $|f(x)| < M$ en $|g(x)| < K$.

Zij $\varepsilon > 0$ willekeurig. Vind $\delta_1 > 0$ zó dat voor elke $x, y \in D$ geldt: als $|x - y| < \delta_1$ dan $|f(x) - f(y)| < \frac{\varepsilon}{2K}$. Dit is mogelijk omdat f uniform continu is. Vind ook $\delta_2 > 0$ zó dat voor elke $x, y \in D$ geldt: als $|x - y| < \delta_2$ dan $|g(x) - g(y)| < \frac{\varepsilon}{2M}$. Dit is mogelijk omdat g uniform continu is. Zij $\delta = \min\{\delta_1, \delta_2\}$. Dan is $\delta > 0$ en voor elke $x, y \in D$ geldt: als $|x - y| < \delta$ dan

$$\begin{aligned} |f(x)g(x) - f(y)g(y)| &= |f(x)g(x) - f(x)g(y) + f(x)g(y) - f(y)g(y)| \\ &= |f(x)(g(x) - g(y)) + g(y)(f(x) - f(y))| \\ &\leq |f(x)||g(x) - g(y)| + |g(y)||f(x) - f(y)| \\ &< M|g(x) - g(y)| + K|f(x) - f(y)| \\ &< M \frac{\varepsilon}{2M} + K \frac{\varepsilon}{2K} \\ &= \varepsilon. \end{aligned}$$

Opgave V.3.8

Laat $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ gegeven zijn door $f(x) = \sqrt{x}$. Bewijs direct met de definities dat f uniform continu is, maar niet Lipschitz continu.

UITWERKING:

Merk eerst op dat voor alle getallen $a \geq b \geq 0$ geldt dat

$$(1) \quad \sqrt{a} + \sqrt{b} \geq \sqrt{a-b}.$$

Inderdaad. Aangezien beide zijden positief zijn geldt

$$\begin{aligned}\sqrt{a} + \sqrt{b} \geq \sqrt{a-b} &\iff (\sqrt{a} + \sqrt{b})^2 \geq (\sqrt{a-b})^2. \\ &\iff a + b + 2\sqrt{a}\sqrt{b} \geq a - b \\ &\iff 2b + 2\sqrt{a}\sqrt{b} \geq 0\end{aligned}$$

Dit laatste is waar, en dit bewijst (??).

We tonen aan dat f uniform continu is. Kies $\varepsilon > 0$ willekeurig. Definieer $\delta = \varepsilon^2$. Kies $x, y \in [0, \infty)$ met $|x - y| < \delta$ willekeurig. Er zijn twee gevallen: (i) $x \geq y$ en (ii) $x < y$.

In geval (i) kunnen we schrijven:

$$|f(x) - f(y)| = \sqrt{x} - \sqrt{y} = (\sqrt{x} - \sqrt{y}) \frac{\sqrt{x} + \sqrt{y}}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} = \frac{x - y}{\sqrt{x} + \sqrt{y}}.$$

Uit (??) met $a = x$ en $b = y$ volgt dat $\sqrt{x} + \sqrt{y} \geq \sqrt{x-y}$. Dus

$$\frac{x - y}{\sqrt{x} + \sqrt{y}} \leq \frac{x - y}{\sqrt{x - y}} = \sqrt{x - y} = \sqrt{|x - y|}.$$

We vinden dus

$$|f(x) - f(y)| \leq \sqrt{|x - y|} < \sqrt{\delta} = \varepsilon.$$

Geval (ii) volgt door in de bovenstaande berekening x en y te verwisselen. We concluderen dat f uniform continu is.

Tenslotte bewijzen we dat f niet Lipschitz continu is. Stel f is Lipschitz continu. Dan bestaat er een $K > 0$ zó dat voor alle $x, y \in [0, \infty)$ geldt $|f(x) - f(y)| \leq K|x - y|$. Neem $y = 0$ en $x = 1/(4K^2)$. Dan volgt $1/(2K) \leq 1/(4K)$. Dat kan niet. Dus f is niet Lipschitz continu.

Opgave V.3.6

Stel $f : (0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ is uniform continu. Bewijs dat $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ bestaat.

Hint: Neem een rij $(x_n)_{n \geq 1}$ in $(0, 1]$ met $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0$. Toon aan dat $(f(x_n))_{n \geq 1}$ een Cauchy rij is. Met de volledigheid stelling geeft dit een kandidaat voor een limiet.

Opgave V.3.9a

Geef een voorbeeld van een functie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ die continu en begrensd is maar niet uniform continu.

Hint: Probeer $f(x) = \sin(x^2)$.

Opgave V.3.9b

Geef een voorbeeld van een functie $f : (0, 1) \rightarrow \mathbb{R}$ die continu en begrensd is maar niet uniform continu.

Hint: Probeer $f(x) = \sin(1/x)$.